

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Onderzoek in een Indiase deelstaat

Loo, M. van het

Citation

Loo, M. van het. (1995). Onderzoek in een Indiase deelstaat. *Bestuurskundige Berichten*, 10(3), 9-10.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233929>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233929>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

het hier echter mee eens. Sommigen menen dat de gevaren die lobbyen voor democratisch bestuur kan hebben niet opwegen tegen de voordelen en stellen dan ook voor om een register aan te leggen, waarin lobbyisten zich moeten laten registreren alvorens zij bij politiek Den Haag kunnen aankloppen. Hierdoor zou de openbaarheid en daarmee de controleerbaarheid van het lobbyen toenemen. Anderen zien weer meer baat in een door de beroepsverenigingen van lobbyisten opgestelde gedragscode, waaraan lobbyisten zich moeten houden. Hierdoor zouden discutabele praktijken als omkoping en chantage grotendeels voorkomen worden. Weer anderen zijn voorstander van beide. Als men over de grens kijkt, dan zal men in de Verenigde Staten een registratieverplichting voor lobbyisten die bij het Congres willen aankloppen vinden. Ook beroepsverenigingen van lobbyisten kennen aldaar de nodige gedragscodes waaraan de lobbyisten gebonden zijn. Ook in het Europees Parlement is momenteel een discussie gaande of er voor lobbyisten een registratieverplichting en verplichte gedragscodes dienen te komen.

In het licht hiervan en de vraag of een dergelijke registratieplicht en gedragscodes ook voor het lobbyen in Den Haag moeten worden ingevoerd, teneinde het Nederlandse democratische bestuur te waarborgen, organiseert de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden op 18 oktober a.s. een forum-debat. Gedurende dit debat-forum zullen, in tegenstelling tot hetgeen bij symposia gemeengoed is, geen referaten door de sprekers wor-

den gehouden. Zoals een goed debat betaamt zullen de genodigden in aan aantal debat-rondes diverse stellingen verdedigen c.q. aanvallen die verband houden met het vraagstuk of lobbyen al dan

niet een blijspel of een Grieks drama is voor democratisch bestuur. Net zoals in de directe democratie van de stadstaat Athene, zo'n twee-en-een-half millennium geleden, zal het publiek aan het einde van iedere debat-ronde gevraagd worden zijn stem uit te brengen ten aanzien van de in die ronde behandelde stelling. Op deze wijze zal uiteindelijk de dēmos, ofwel het publiek, uitmaken of lobbyen een gevaar of een voorwaarde is voor democratisch bestuur. Bovendien zal het publiek gedurende de pauzes van het forum-debat zelf de mogelijkheid worden geboden om bij de genodigden te lobbyen. Bijvoorbeeld voor een stage, een baan of gewoon meer informatie over het werk als public affairs-consultant. ■

De auteur is zesdejaars student Bestuurskunde.

Geraadpleegde literatuur

- Bennis, W.J., "Bennis: een Haags lobbykantoor", *Namens: Tijdschrift over Vertegenwoordiging en Democratisch Bestuur*, jrg. 3, 1988, nr. 2, blz. 12-15.
- Bennis, W.J., "Lobbyen, mag het?", in: W.J. Bennis, B.M.J. Pauw & M.P.C.M. van Schendelen (red.), *Lobbyen, hoe werkt 't?*, 's-Gravenhage: SDU, 1990.

Giessen, M. van & J.G.A. van Mierlo, "Lobbyen van bedrijfsleven naar politiek: onmisbaar en legitiem", *Binnenlands Bestuur*, jrg. 6, 1985, nr. 33/34, blz. 15 & 17.

Hartman, I., *Lobbyen: hoe doe je dat?*, Leiden: Stichting Burgerschapskunde, Nederlands Centrum Politieke Vorming, 1991.

Havermans, A.J.E., "Den Haag en lobby", in: E. Denig, T. Michels, D. Snijbrand & H.J. Smittelaar. *Het gebeurt in Den Haag: een open boekje over lobby*, 's-Gravenhage: SDU Uitgeverij, 1988.

Kroon, T., *Lobbyen in Den Haag*, Lelystad: Stichting IVIO, 1993.

Lane, E., *Lobbying and the law*, Berkeley/Los Angeles: University of California Press, 1964.

Public Affairs Consultants, *Gewogen belangen: public affairs in theorie en praktijk*, Deventer: Kluwer Bedrijfswetenschappen, 1992.

Schendelen, M.P.C.M. van, "De populariteit van Europees lobbyen", *Namens: Tijdschrift over Vertegenwoordiging en Democratisch Bestuur*, jrg. 7, 1992, nr. 2, blz. 5-9.

Schendelen, M.P.C.M. van, *Regulation of lobbying in the European Parliament? or: which remedy for which disease?*, Oxford: The European Centre Study of Public Affairs, 1992.

Schouwenburg, N.P. van, *Public affairs: lobby als strategisch instrument*, ingebonden kopieën afkomstig van auteur.

Zijlstra, K., "Bedrijfslobby is welkom op het Binnenhof", *Namens: Tijdschrift over Vertegenwoordiging en Democratisch Bestuur*, jrg. 3, 1988, nr. 2, blz. 22-24.

Onderzoek in een Indiase deelstaat

Mirjam van het Loo

Ik ga wel naar India, nee ik ga niet, of toch maar wel. Langzaam telde ik de knoopjes van mijn blouse. Oneven, dus dat betekende op naar India. Na het nemen van deze beslissing begon het echter pas, want hoe regel je een stage in India. Dat bleek makkelijker te zijn dan ik dacht.

De voorbereidingen

Na het lezen van een interessant artikel in de "Onze Wereld" heb ik, via adressen die ik van de auteur van dat artikel kreeg, een stage kunnen regelen in Pune (200 kilometer ten oosten van Bombay). Het *Centre for Development Studies and Activities* (CDSA) beloofde me een kamer ter beschikking te stellen en me te helpen bij het vinden van de voor mijn onderzoek relevante bibliotheken en personen. Naast een stage moesten nog een aantal praktische zaken (inenting, visum en vliegticket) geregeld worden. Toen ook dit gebeurd was, werd het tijd om maar eens naar India te vertrekken.

Verblijf in Pune

Begin december kwam ik in de Indiase deelstaat Maharashtra aan en na een eerste confrontatie met de armoede en de vele bedelaars in de sloppenwijken van Bombay ben ik doorgereisd naar Pune. Pune is een voor Indiase begrippen kleine stad, want heeft "slechts" 2,7 miljoen inwoners. De drie maanden dat ik in Pune verbleef, logeerde ik bij een Nederlandse familie die in één van de vele sloppenwijken van

Pune werkt. Zij konden mij een beetje op de hoogte brengen van de Indiase normen en waarden en

via hen leerde ik ook meteen veel mensen kennen.

Het begin van mijn onderzoek

Na een weekje wennen aan de Indiase keuken, het klimaat en vooral de drukte op straat besloot ik toch maar eens met mijn onderzoek te beginnen. Mijn onderzoek betrof het werkgarantieprogramma dat in Maharashtra door de deelstaatoverheid uitgevoerd wordt. Het eerste wat ik gedaan heb, was het brengen van een bezoekje aan het CDSA. Op het CDSA werd mij al meteen duidelijk dat de Indiase manier van werken heel anders is dan de Nederlandse. Alle werknemers hadden de deur van hun kamer open staan en liepen dan ook constant bij elkaar in en uit. Ook kwamen ze steeds bij mij langs om een praatje te maken. Wel gezellig, maar hard studeren zit er dan echt niet in. Salil Mehta, mijn begeleider van het CDSA, gaf mij een aantal adressen van goede bibliotheken in Pune. De eerste drie weken van mijn onderzoek heb ik dan ook vooral bibliotheken bezocht om zo veel mogelijk over het werkgarantieprogramma te weten te komen. De Indiase bibliotheken zijn niet zo goed georganiseerd als in

Nederland, maar na het nodige speurwerk heb ik uiteindelijk toch een flinke hoeveelheid informatie kunnen verzamelen.

Interviews

Toen ik eenmaal een beetje van de werking en uitvoering van het werkgarantieprogramma op de hoogte was, ben ik begonnen interviews te houden met ambtenaren en wetenschappers in Pune en Bombay. Het regelen van interviews bleek tot mijn grote verbazing niet zo moeilijk te zijn. De meeste mensen vonden het namelijk erg leuk als bleek dat ik helemaal uit Nederland was gekomen om hun werk te bestuderen. Vaak kon ik dezelfde dag of de dag na mijn telefoontje al langs komen voor een interview. Dit meestal onder het genot van een kopje Indiase thee (met melk en kruiden). Soms werd ik ook uitgenodigd om ergens te gaan lunchen of dineren. Dit "informele" gedeelte bleek uitermate geschikt om wat meer, soms gevoelig liggende, informatie los te krijgen. Het merendeel van de mensen die ik geïnterviewd heb, nam echt de tijd om mijn vragen te beantwoorden. De overheid in Maharashtra is zeer hiërarchisch georganiseerd. Het bleek handig te zijn eerst iemand hoog in de hiërarchie te spreken. Bij het maken van een afspraak met iemand lager in de hiërarchie noemde ik dan de persoon die ik al gesproken had. Deze was dan vaak zo onder de indruk dat hij een afspraak niet durfde te weigeren. Het was opvallend hoeveel

interesse de meeste Indiërs in Nederland (taal, klimaat, munteenheid, enz.) hebben en hoe weinig ze er in feite vanaf blijken te weten (Nederland is toch een staat van Amerika? Is dat niet de hoofdstad van Amsterdam?).

Bezoek werkgarantieprojecten

Een aantal keer ben ik door een ambtenaar meegenomen naar één van de werkgarantieprojecten op het platteland van Maharashtra. Zo kon ik met eigen ogen zien hoe deze projecten uitgevoerd worden. Daarbij kreeg ik een toelichting van degene die me naar dat project meegenomen had, maar vaak ook van de toezichthouder van het project en één of meer lokale ambtenaren. Jammer is wel dat ik geen Marathi (de taal die in Maharashtra wordt gesproken) sprak, zodat ik niet alles kon volgen wat er gezegd werd. Gelukkig waren er altijd wel enkele mensen aanwezig die goed Engels spraken, zodat het behalve een leuke toch ook een leerzame ervaring werd.

Rondreizen door India

Nadat ik in Pune voldoende informatie gevonden had om mijn scriptie te kunnen schrijven, heb ik nog een maand samen met een andere Bestuurskunde-studente door India getrokken. Dat bleek een fantastische ervaring te zijn. Ik heb veel van het land en de mensen die erin wonen gezien en er ontzettend van genoten. Kortom: onderzoek doen in India is een erg leuke, maar ook leerzame ervaring. ■

De auteur is redacteur van de BB.

Herstel van vertrouwen

Harold Schepers

Enige tijd geleden werd ik gebeld door een enquêtebureau. Namens de gemeente Leiderdorp wilde men mij een paar vragen stellen over de gemeente, het bestuur daarvan en het wonen daarin.

Al snel begreep ik mee te werken aan weer zo'n onzinnig idee vanuit de lokale overheid. Het begon al met het soort vragen; gesloten vragen dus. Bijvoorbeeld: "Wat vindt U van het gemeentebestuur?" Moet ik dan antwoorden: goed, matig, slecht, tevreden, enzovoort. Wat doet de gemeente daar dan mee? Stel er wordt 500 keer goed gezegd, en 400 keer slecht, wat is dan het resultaat van de enquête?

Open vragen hebben in deze meer nut. Zeker, ze kosten meer tijd, maar op die manier kun je wel echte problemen blootleggen. Je krijgt dan ten minste te horen dat het gemeentebestuur naar buiten toe niet zo'n zuiver imago heeft, wat zich onder andere al uitte in de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Of je komt erachter dat de afstand tussen burger en bestuur te groot is, dat mensen niet het gevoel hebben met hun problemen bij de gemeente terecht te kunnen, enzovoort.

Leiderdorp is vast niet de enige gemeente die denkt op een dergelijke wijze te weten te kunnen komen wat de bevolking van haar denkt. Wil ze dat zo graag, dan stel ik voor het voorbeeld van burgemeester Peper van Rotterdam te volgen. De laatste jaren bezoekt hij regelmatig bewoners uit alle delen van zijn stad op de koffie of bij de thee. Hoewel dergelijke bezoeken niet altijd prettig verlopen - Rotterdammers zijn wars van ontzag voor functies en drukken zich zonder problemen nogal duidelijk uit - zijn de resultaten positief. Niet alleen voor het gemeentebestuur, dat hiermee een beter beeld krijgt van wat er leeft onder haar bevolking. Maar ook voor de bewoners zelf, omdat zij ten minste het idee krijgen dat er naar hen geluisterd wordt.

Nu wil ik hier niet direkt het Rotterdamse voorbeeld ophemelen, omdat juist in het referendum en bij de besluitvorming rondom Zestienhoven is gebleken dat ook deze gemeentebestuurders proppen in hun oren hebben. Er zitten dus nogal wat haken en ogen aan pogingen van gemeentebestuurders om het contact met hun burgers te verbeteren.

Ik heb hiervoor een vrij eenvoudige oplossing. Begin eerst eens met duidelijkheid in de verkiezingen. Zorg dat je programmapunten voorstaat die helder zijn en te herkennen in het latere politieke debat. En als je dan stemmen krijgt, beloon deze dan ook door vast te houden aan die standpunten. En mocht je dan, als gevolg van noodzakelijke coalitievorming, een keer moeten afwijken van je programma, leg dit dan goed uit aan je kiezers! Er is wel degelijk een kloof tussen burger en politiek, maar deze los je niet op met allerlei modieuze acties, nee, deze los je op door het vertrouwen in de politiek te herstellen. En voor alle duidelijkheid: dat vertrouwen is geschonden door de bestuurders. ■

De auteur is redacteur van de BB.

tertropfleZ ☺ Zelfportret

Gemma Martins

Enkele weken geleden kwam een BB'er mij vragen of ik een portret van mezelf wilde schrijven. Ach, denk je dan, ik zal het maar doen. Nu ik achter mijn computer zit heb ik spijt als haren op mijn hoofd. Wat moet ik in hemelsnaam over mezelf schrijven. Niet dat ik ontevreden ben over mijn leven maar om erover te schrijven? Eén ding is zeker, het zal een verhaal zijn waarin ik van de hak op de tak spring maar dat doe ik nu eenmaal altijd.

Na mijn HBS-B examen ging ik opgetogen in Leiden Psychologie studeren. Ik moet zeggen het was een geweldige tijd, vooral met alle besognes bij Augustinus en de VVSL (toen kon men nog lid zijn van twee verenigingen). De tijd was zo leuk dat van goed studeren niet veel terecht kwam. Na enkele jaren was ik dus een hopeloos geval. Niet getreurd het was nog de goede tijd waarin een baan zeer makkelijk te krijgen was. Na 3 open sollicitaties werd ik bij de Bijenkorf met open armen ontvangen om de opleiding inkoop-assistente te gaan doen. Een leuke baan in een enorm dynamisch bedrijf. In de avonduren heb ik een marketing-opleiding gedaan. Waarschijnlijk daardoor heb ik een enorme behoefte om cijfers te bestuderen, rendementen te bekijken, na te gaan waarom studenten ophouden en daarom vind ik een goede pr voor de vakgroep ook zo belangrijk. Na enkele jaren dit gedaan te hebben ben ik op de bonnefooi naar Parijs vertrokken.

Prachtige stad. Ik heb daar zeven jaar doorgebracht. Begon als kindermisje, daarna boekhouder en *secrétaire trilingue* (terwijl mijn talen abonimabel waren).

Mijn man heb ik daar leren kennen en na de geboorte van onze oudste dochter besloten we toch maar in Nederland te gaan wonen. We kregen daarna nog twee kinderen en ik werd fulltime huisvrouw. Op de eerste dag dat de jongste naar de kleuterschool ging ben ik toch maar weer snel een baan gaan zoeken.

Tenslotte ben ik met zeer veel plezier vijf jaar secretaresse van de vakgroep Onderwijspsychologie geweest. Daarna kreeg ik mijn huidige baan. Ik kan met genoegen zeggen dat het een geweldige leuke baan is. Met hoogte en diepte punten maar toch qua werk altijd een leuke en nog steeds uitdagende baan. Het leuke is dat ik veel in aanraking kom met de studenten. Mijn streven is ook altijd geweest dat het onderwijssecretariaat een open plek moet zijn waar studenten in de openingstijden terecht kunnen. Dat wil niet zeggen dat wij verplicht zijn op alle idiote vragen antwoord te geven. Wij moeten juist de student leren om zelf dingen uit te zoeken. Later moeten ze dat ook doen. De studenten leer je in deze baan ook steeds beter kennen. De meeste studenten lopen toch wel zo'n vijf jaar bij ons rond. Dit maakt dat je best bij de studenten betrokken raakt. Ook de problematiek die steeds moeilijker wordt rondom

studeren zoals de tempobeurs, verkorting studietijd etc. gaat je daardoor steeds meer bezighouden. Vaak kom je toch in discussie met studenten aan de balie over deze problemen.

De tempobeurs bijvoorbeeld vond ik in eerste instantie maar matig (het brengt ook erg veel werk met zich mee), maar na een paar jaar zie ik toch dat het positief werkt. De studenten studeren er toch harder door en men krijgt een basisbeurs en daar mag toch best iets tegenover staan. Wat voor mij op dit moment speelt is vooral de kwestie van de leningen van studenten. Eerst dacht ik ook dat je niet moest afstuderen met een lening. Als je echter om je heen kijkt in de wereld dan zie je dat in veel landen lenen heel normaal is. Dat je in staat bent te studeren is toch een geweldig voorrecht en zo'n lening kom je later dan toch wel over heen. Gelukkig zie ik dat veel studenten ook bijbaantjes hebben. Het is een goede zaak om zo je geld aan te vullen. Zolang dat mogelijk blijft zullen veel studenten het (wel met moeite) kunnen redden. Ik hoop dat het onderwijssecretariaat in de huidige vorm blijft bestaan en dat ik er voorlopig nog met plezier zal werken. Helemaal zeker is dat nooit met de bezuinigingen die de universiteit allemaal moet doorvoeren. Laten we er het beste maar van hopen. ■

De auteur werkt op het onderwijssecretariaat Bestuurskunde.